

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nec.gov.ua, веб-сайт: www.nec.gov.ua

**АТ «Магістральні газопроводи
України»**

*Щодо призначення членів правління
ТОВ «Оператор ГТС України»*

Національна комісія, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), в межах наданих законодавством повноважень здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг, зокрема тих, що провадять діяльність з транспортування природного газу.

Згідно з частиною першою статті 25 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) Регулятор здійснює постійний моніторинг дотримання вимог про відокремлення і незалежність оператора газотранспортної системи, передбачених цим Законом.

Постановою № 3010 від 24.12.2019 НКРЕКП було прийнято Остаточне рішення про сертифікацію ТОВ «Оператор ГТС України» (далі – ОГТС, Товариство) за моделлю відокремлення ISO, яка передбачає незалежність ОГТС від власника газотранспортної системи, операційну самостійність Товариства, а також невтручання власника газотранспортної системи у внутрішньогосподарську діяльність ОГТС.

Зауважимо, що станом на поточний час відносини АТ «МГУ» та ОГТС регулюються, зокрема, положеннями Статуту Товариства. Так, згідно з пунктом 10.2.6. Статуту питання *обрання та припинення повноважень Генерального директора* віднесені до виключної компетенції загальних зборів.

Згідно з абзацом першим частини третьої статті 44 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» міністерство, що здійснює прямий або опосередкований контроль над суб'єктами господарювання, які діють на підставі ліцензії на провадження діяльності з транспортування природного газу або на підставі ліцензії на провадження діяльності з передачі електричної енергії, здійснює повноваження щодо управління корпоративними правами, що належать державі щодо таких суб'єктів господарювання або господарських організацій, що володіють корпоративними правами щодо таких суб'єктів господарювання,

самостійно та незалежно, за принципами відкритості та прозорості, відповідальності за прийняті рішення.

Разом з цим, відповідно до частини четвертої статті 44 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Кабінет Міністрів України, Прем'єр-міністр України, міністр, який очолює міністерство, що здійснює контроль за діяльністю з виробництва чи постачання на ринку електричної енергії та ринку природного газу відповідно до встановлених законом вимог про відокремлення і незалежність оператора системи передачі та оператора газотранспортної системи, **не можуть здійснювати координацію та контроль** суб'єктів господарювання, які діють на підставі ліцензії на провадження діяльності з передачі електричної енергії чи транспортування природного газу, **а також не можуть призначати членів органів управління таких суб'єктів господарювання.**

Також, згідно з частиною третьої статті 23 Закону з метою забезпечення незалежності оператора газотранспортної системи фізична або юридична особа не має права одночасно:

1) безпосередньо чи опосередковано здійснювати одноосібний або спільний контроль над принаймні одним суб'єктом господарювання (у тому числі іноземним), який провадить діяльність з видобутку (виробництва) та/або постачання природного газу та/або електричної енергії, та безпосередньо чи опосередковано здійснювати одноосібний або спільний контроль над оператором газотранспортної системи (у тому числі бути власником газотранспортної системи) або користуватися будь-яким правом щодо оператора газотранспортної системи (у тому числі будь-якими правами щодо самої газотранспортної системи);

2) безпосередньо чи опосередковано здійснювати одноосібний або спільний контроль над оператором газотранспортної системи (у тому числі бути власником газотранспортної системи) та безпосередньо або опосередковано здійснювати одноосібний або спільний контроль над принаймні одним суб'єктом господарювання (у тому числі іноземним), який провадить діяльність з видобутку (виробництва) та/або постачання природного газу та/або електричної енергії, або користуватися будь-яким правом щодо принаймні одного суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного), який провадить діяльність з видобутку (виробництва) та/або постачання природного газу та/або електричної енергії;

3) призначати принаймні одну посадову особу оператора газотранспортної системи та безпосередньо або опосередковано здійснювати одноосібний або спільний контроль над принаймні одним суб'єктом господарювання (у тому числі іноземним), який провадить діяльність з видобутку та/або постачання природного газу, або користуватися будь-яким правом щодо принаймні одного суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з видобутку та/або постачання природного газу;

4) бути посадовою особою оператора газотранспортної системи і принаймні одного суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного), який провадить діяльність з видобутку та/або постачання природного газу.

Окремо звертаємо увагу, що положеннями частини другої статті 19 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2009/73/ЄС від 13.07.2009 про спільні правила внутрішнього ринку природного газу та про скасування

Директиви 2003/55/ЄС (далі – Директива) визначено, що при призначенні та припиненні повноважень відповідальних за управління осіб та/або членів керівних органів оператора транспортної системи ***Регулятору мають повідомлятися особисті дані та умови, якими регулюється повноваження, тривалість і припинення повноважень*** тих осіб, призначення або продовження перебування на посаді яких пропонує наглядовий орган як відповідальних за виконавче управління та/або як членів керівних органів оператора транспортної системи, а також ***підстави будь-якого рішення, запропонованого для припинення вказаних повноважень***.

При цьому рішення щодо призначення та припинення повноважень відповідальних за управління осіб та/або членів керівних органів оператора транспортної системи, ***стають обов'язковими, лише якщо протягом трьох тижнів після повідомлення Регулятор не висловить щодо них своїх заперечення***.

Згідно з частиною третьою статті 19 Директиви *протягом 3 (трьох) років до призначення осіб, відповідальних за управління, та/або членів керівних органів оператора транспортної системи, такі особи не можуть займати жодної посади або мати яку-небудь професійну відповідальність чи інтерес та не можуть підтримувати прямий чи непрямий комерційний зв'язок із вертикально інтегрованим підприємством або будь-якою з його частин чи мажоритарними акціонерами, іншими ніж оператор газотранспортної системи*.

Згідно з частиною четвертою статті 19 Директиви відповідальні за управління особи та/або члени керівних органів і працівники оператора газотранспортної системи *не повинні займати жодних інших посад, ні мати жодного іншого професійного зв'язку чи інтересу та не підтримувати прямі чи непрямі комерційні відносини з будь-якою іншою частиною вертикально інтегрованого підприємства або з його мажоритарними акціонерами*.

З урахуванням викладеного вище НКРЕКП наполегливо просить АТ «МГУ» прийняти наведені положення українського законодавства та acquis ЄС до уваги, та діяти в межах правового поля задля уникнення загрози статусу ТОВ «Оператора ГТС України» як сертифікованого оператора газотранспортної системи та забезпечення ефективного проведення реформи корпоративного управління ОГТС.

Зауважимо, що Національна комісія, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, як Регулятор, готова всебічно сприяти прозорому і ефективному процесу проведення корпоративної реформи оператора газотранспортної системи та формуванню керівного складу ОГТС з дотриманням чинного законодавства України і відповідного європейського acquis, та впевнена, що АТ «Магістральні газопроводи України» поділяють ці прагнення у повній мірі.

Член НКРЕКП

О. БАБІЙ